

DE KUSTBAROMETER

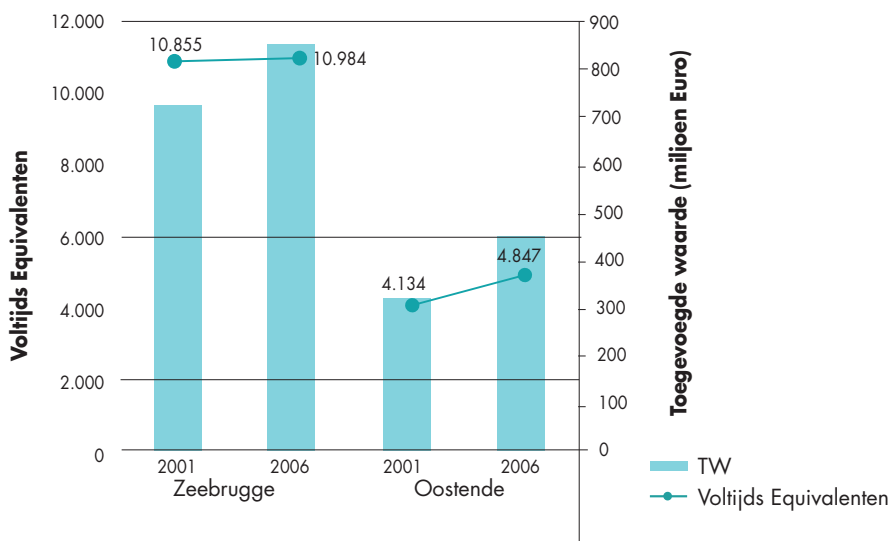

Produceren kustgemeentes meer of minder restafval dan vijf jaar geleden? Hoe 'grijs' is de bevolking aan de kust? Zijn de kusthavens belangrijk voor de economie aan zee en verkeren ze in een groeifase? Allemaal interessante vragen die ons nieuwsgierig maken naar de toestand en de evolutie van de kust en de zee. Door deze (zogenaamde) "indicatoren" of graadmeters in beeld te brengen, proberen wij te achterhalen of de kust voldoende aandacht schenkt aan mens, natuur en economische ontwikkeling.

DE INDICATOR: HET ECONOMISCH BELANG VAN DE ZEEHAVENS

WAT IS HET BELANG VAN DEZE INDICATOR VOOR KUSTBEHEER?

Ons land kent door zijn centrale ligging een economische bedrijvigheid die in belangrijke mate gesitueerd is in de transport-, logistieke- en distributiesector. De havens vormen hierin een belangrijk knooppunt. Samen zorgen ze voor werkgelegenheid en economische groei in de regio. Niet minder dan 8,7% van het Bruto Nationaal Product (BNP) en 2,9% van de werkgelegenheid van ons land is afkomstig van haven gerelateerde activiteiten. In wat volgt bespreken we de specifieke rol van de zeehavens Oostende en Zeebrugge.

■ In de zeehavens Zeebrugge en Oostende steeg de totale toegevoegde waarde tussen 2001 en 2006 jaarlijks respectievelijk gemiddeld 1,4% en 6,3% (bron: NBB)

WAT ZEGT DEZE INDICATOR?

De economische impact van een haven wordt bepaald aan de hand van de waarde die de havens toevoegen aan de nationale economie, de toegevoegde waarde dus. De toegevoegde waarde wordt gedefinieerd als de verhouding tussen de waarde van de grondstoffen tegenover de waarde van het eindproduct. Zo is een container van 10.000 liter fruitsap minder waard dan 10.000 flessen van één liter fruitsap. De meerwaarde die ontstaat is de toegevoegde waarde. Naast toegevoegde waarde creëren havens ook een directe en indirecte werkgelegenheid, die merkbaar is in de hele kustzone.

WAT ZIJN DE RESULTATEN? WAAROM DIT RESULTAAT?

In Oostende steeg de directe toegevoegde waarde in de periode 2001-2006 met 321,6 miljoen EUR tot 447,0 miljoen EUR (+39,1%). Wat de haven van Zeebrugge betreft, steeg de directe toegevoegde waarde met gemiddeld 2,9% per jaar, van 724,9 miljoen EUR in 2001 tot 853,4 miljoen EUR in 2006 (+17,7%).

Voor het eerst zit de haven van Zeebrugge boven een goederenvolume van 40 miljoen ton (42,1 miljoen ton). Zeebrugge behandelde in 2007 een totaal containervolume van 2.021.000 TEU, een groei van 22,2% tegenover 2006. In tonnage steeg de trafiek met 13,0% tot 20,3 miljoen ton.

De haven van Oostende strandt net onder de 8 miljoen ton trafiek. De haven van Oostende kende ook dit jaar opnieuw een groei. In 2007 nam de behandelde tonnage in de haven toe met 2,2% ten opzichte van 2006. Deze stijging is voornamelijk het resultaat van een toename van 3,6% in de roll on-roll off goederen zoals auto's en vrachtwagens.

Het economisch belang van beide West-Vlaamse zeehavens is niet te onderschatten. Zeebrugge en Oostende zorgen samen voor ruim 1 miljard EUR toegevoegde waarde, bijna 16.000 jobs en ruim 390 miljoen EUR investeringen. De directe werkgelegenheid in de haven van Oostende steeg tussen 2001 en 2006 met 17,24% van 4.134 VTE's naar 4.847 VTE's (Voltijds Equivalenten of het aantal personen die een haven voltijds kan tewerkstellen). In de haven van Zeebrugge nam de directe werkgelegenheid in 2006 toe van 10.855 naar 10.984 VTE.

WAAR WILLEN WE NAARTOE?

De cijfers tonen een economische groei maar zeggen weinig over de totale duurzaamheid van deze groei. Groei of toegevoegde waarde kan immers ook gecreëerd worden door bv. efficiëntere behandelingstechnieken, introductie van milieubelastende technieken of gebruik van arbeidsbesparende innovaties. In dergelijke gevallen kan een grotere impact op de omgeving of een daling van de directe werkgelegenheid het gevolg zijn. De uitdaging bestaat erin de haven verder te ontplooiën op een manier die een evenwicht nastreeft tussen het economisch, sociaal en ecologisch belang.

(HM)